

על השעבוד הראשון, ונתרצתה שיחול השעבוד בזמן הכתוב בשטר, בין על עיקר הכתובה, ובין על התוספת⁽³⁸⁾.

ותמהינן: ומי אמר רב הונא הכי?

והאיתמר: הוציאה האשה עליו שתי כתובות, אחת של מאתיים, ואחת של שלש מאות, וזו של שלש מאות מאוחרת מהראשונה.

ואמר רב הונא: אין לה אלא אחת מן הכתובות, וגובה איזו מהן שתרצה.

כי לפעמים תרצה לגבות דווקא את הכתובה של מאתיים, כגון שמכר נסכיו בין זמן כתובה ראשונה לשניה, ואם תבא לגבות את הכתובה השניה, הרי שטרי הלקוחות קודמים.

ולכן, אם באתה [באה] לגבות את הכתובה הראשונה של מאתיים — גובה מזמן ראשון, וטורפת מן הלקוחות מהזמן שכתוב בשטר הכתובה.

אבל אם בגרה קודם הנשואין, הרי לא נכתבו ברשותו, שהרי משבגרה — אינה ברשותו!

והוינן בה: ומיגבא מאימת גביא, כלומר, מאימתי נשתעבדו נכסי הבעל לחיוב הכתובה, ואפשר לטרוף אותם מלקוחות שקנו אותם אחרי שחל השעבוד?

האם כבר משעת האירוסין, שאז נתחייב הבעל בתקנת חכמים של כתובה, או רק משעת כתיבת הכתובה, בשעת הנישואין, היות ורק מאז נעשה חיוב הכתובה כמלוה בשטר?⁽³⁷⁾

אמר רב הונא: המנה ומאתים, שמתקנת חכמים נתחייב לה — נשתעבדו כבר מן האירוסין.

ואילו תוספת כתובה, שנתחייב לה מעצמו, לא נשתעבד לה אלא מן הנשואין, שאז עושים על כך קנין, וכותבים את שטר הכתובה.

ורב אסי אמר: אחד זה ואחד זה — מן הנשואין. משום שהוא סובר שהיא מחלה

ובשם רשב"א הביאו, דאליבא דרבנן בעי, ובעי דווקא הכא, במקום שיש אב, משום דהכא אם נתאלמנה או נתגרשה מן האירוסין — היתה הכתובה של אב, ולכן יש מקום לומר דכי היכי דמפסיד כחו האב בשעת נשואין, גם היא מפסדת. עיי"ש.

38. כך פירשו רש"י ותוס'. ובתוס' רי"ד משמע, שכנשואין בטל חיוב כתובת אירוסין, וחל חיוב חדש מעתה, שכך הוא תנאי בית דין של כתובה, ולכן גובה רק משעת נשואין. ונפקא מינה אם לא כתב כתובה בנישואין,

37. כך פירש רש"י. ועיין מה שהקשו תוס' על פירושו [ועיין מה שכתב המהרש"א בזה].

וביאר ר"י, דדוקא בהך דמיירי בה רבי יהודה, דהיינו, במאוס את בתו, ובגרה, ואחר כך ניסת, ולשיטתו של רבי יהודה — קא בעי. שאם הטעם שהוא מודה שבכהאי גונא אין לאביה רשות בה היינו משום שבשעת כתיבה מחלה לשיעבודא קמא, ולא תקינו ליה רבנן לאב — אלא כשלא מחלה, אם כן גם היא גופה לא גובה מזמן האירוסין. אבל אם הטעם הוא משום שלא תיקנו לאב זכיה כשלא נכתבה הכתובה ברשותו, אזי היא גופה גובה מזמן אירוסין.